

РЕШЕНИЕ

№ 2381

гр. София, 10.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-22 СЪСТАВ, в публично заседание на втори май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: С. Ис. Шекерджийски

при участието на секретаря Вяра Евг. Баева
като разгледа докладваното от С. Ис. Шекерджийски Гражданско дело № 20221100101435 по описа за 2022 година

искове с пр. осн. чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД:

Ищецът - **С. Ц. Г.**, твърди, че на 31.03.2017г. срещу него започнало наказателно производство в качеството му на член на Комисията за провеждане на процедура по възлагане на обществената поръчка за изграждане на тунел „Железница“ на автомагистрала „Струма“. Обвинението било, че изнесъл от служебно помещение на Агенция Пътна инфраструктура и скрил документи от тръжната документация. На 01.04.2017г. по указание на наблюдаващ прокурор от Софийска Районна прокуратура му било повдигнато обвинение за престъпление по чл. 319, пр. 2 от НК.

Изграждането на посочения тунел било събитие с изключителен обществен интерес и тръжната процедура ангажира участието на множество български и чуждестранни строителни фирми. Липсата на въпросните документи било използвано като формален повод за прекратяване на процедурата и това предизвикало изключителен скандал в обществото. Всички средства за масова информация отразили тезата на прокуратурата.

Едва през м.май. 2021г. бил окончателно оправдан от съда с решение, влязло в законна сила на 12.06.2021г.

Незаконните действия на прокуратурата по водене на наказателното производство нахърнили честта и личното достойнство на ищеца. Към момента на започване на делото бил доказан специалист в областта на строителството и пътната инфраструктура и университетски преподавател с огромен авторитет в страната и чужбина. Доброто му име в професията и цялата му професионална кариера рухнали. Изтърпял унижението и на 24 часово задържане в арестно помещение. Множество негови приятели и близки се дистанцирали от него.

Получавал нервни кризи и години наред употребявал лекарства, с които да стабилизира състоянието си.

С оглед изложеното, моли да се осъди прокуратурата да му заплати сумата от 80 000 лева, неимуществени вреди, претърпени от ищеца за периода от 01.04.2017г. до 12.06.2021г., ведно със законовата лихва, считано от 01.04.2017г. до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът - **Прокуратура на РБ**, оспорва исковете.

- не били доказани емоционалните щети;
- делото продължило в разумен срок, а и било предложено налагане на административна санкция;
- не била изнасяна информация пред медиите;
- прави възражение за давност.

Навежда и други правни доводи.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 и чл. 235, ал. 3 от ГПК, приема за установено следното:

от фактическа страна:

С Постановление от 01.04.2017г. ищецът е привлечен като обвиняем по чл. 319, пр. 2 от НК.

С Постановление от 21.09.2020г. на прокурор при СГП е предложено г-н Г. да бъде освободен от наказателна отговорност.

С Решение от 27.05.2021г. на СРС, НО, 93 състав, по АНД № 12882/2000г. ищецът е признат за невиновен, за това че на 30.03.2017г. около 15:30 часа в гр. София, бул. „*****“ изнесъл от стая № 305, ет. 3 в административната сграда на Агенция „Пътна инфраструктура“ документи, поставени в 1 (един) брой син класьор, собственост на „Обединение БГ С.Ж. 2020“, подадени в АПИ с вх. № 55-00-765/15.08.2016г. във връзка с открита процедурата възлагане на обществена поръчка с предмет „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Струма“ Лот 3.1 Тунел „Железница“ представляващи част от документите (общо два броя класьори) съдържащи се в плик № 2 -, предложение за изпълнение на поръчката“, копия на които на 31.03.2017г. са открита в дома му на адрес: гр. София, ул. „*****“ а оригиналните документи скрил на неустановено място, с цел да причини вреда на Агенция „Пътна инфраструктура“ - престъпление по чл. 319, пр. 2 от НК.

В мотивите се сочи: От Обективна страна съдът намери за безспорно, че процесните документи са взети от кабинет 305, намиращ се на ет. 3 в сградата на АПИ. С вземането им от мястото, на което са били оставени без знанието на лицето, чиято собственост са - „Обединение БГ С.Ж. 2020“, което има право да ги оттегли, несъмнено е осъществено изпълнителното деяние на престъплението. Наред с това не се събраха доказателства, свързани с авторството на обв. С. Г., а именно, че той е лицето, което ги е взело и скрило, т.е. да осъществил такива действия, свързани с настъпването на промяна във фактическото

местоположение на документите, каквато да обосновава несъмнен извод, че тези документи са скрити от него. От обективна страна не бе установено и наличието на друг елемент от състава на престъплението, а именно да е реализирано изпълнителното деяние, за да се причини вреда на АПИ.

...

По делото няма събрано нито едно доказателство, какво е станало с инкриминирания класьор, нито кое е лицето, което го е изнесло от кабинета.

Според писмо от 19.04.2022г. от СРС, НО, НОХД № 12882/2020 на СРС, 93-ти състав, е обемно и включва 24 броя следствени тома.

От страна на СРП са давани интервюта: С. Г. с повдигнато обвинение за укриване на документи, публикувано на 06.04.17 в 19:35

Автор: С.В.

Снимка: БГНЕС

Бившият главен секретар на Агенция "Пътна инфраструктура" С. Г. е обвинен, че е изнесъл документи от търга за изграждането на тунел "Железница" на магистрала "Струма". Има обаче още липсващи документи, **казаха за "Хоризонт" от Софийската районна прокуратура** (л. 20), а също така и следващи статии, и по-специално - л. 23, л. 27 (изрично се споменава и за европейски пари) и л. 30.

Сами по себе си печатните материали (чл. 187 от ГПК) са доказателство единствено за съществуването на публикацията, но не и за нейната достоверност - Решение № 651 от 23.07.1985г., II г.о. на ВКС; също: Определение № 299 от 18.03.2009г. по гр.д. № 355/2009г., г.к., III г.о. на ВКС. В случая фактите са по-скоро установени, доколкото журналистите цитират източника, а самите обстоятелства трудно могат да се предположат по друг начин.

По делото са събрани гласни доказателства. Разпитани са св.св. К., Р. и Г. (показанията ѝ са преценени по реда на чл. 172 от ГПК, тъй като е дъщеря на ищеца). От тях се установява, че:

- св. К.: познавал ищеца от 46 години, и били приятели. Г-н Г. бил строителен инженер, завършел „Пътно строителство“. Работил в Мозамбик, в Ирак, тук в България на обекти, като накрая бил в АПИ - главен секретар. Бил уважаван в обществото. За конкретния случай имало негативно медийно отразяване. За месец и нещо постоянно го търсели за интервюта. Тогава бил изведен от работното си място с полиция. Преди това редовно ходел на фитнес - всеки ден (*явно мисълта на свидетеля е, че поради наказателното производство, впоследствие е престанал*), престанал и да си вдига телефона. След това, бил и депресиран. Към момента бил стабилизирани.

- св. Р.: потвърждава част от показанията на предходния свидетел. Освен това, тъй като самият свидетел бил фармацевт и работел в аптека, често му предоставял успокоителни, а и антидепресанти. Бил доста напрегнат и унил.

- св. Г.: случилото се отразило много зле на баща ѝ. Спрял да тренира и се затворил в себе си. Там където живеел постоянно имало медийно присъствие и то до такава степен, че влизането в жилището било проблемно. Свидетелят потвърждава и за антидепресантите.

Съдът кредитира показанията изцяло.

от правна страна:

Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно: обвинение в извършване на престъпление, ако **лицето бъде оправдано** или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано (чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ).

Отговорността на държавата/общините по ЗОДОВ е специална деликтна отговорност спрямо общата деликтна отговорност, уредена в чл. 45 и сл. от ЗЗД. Тази отговорност произтича от общото задължение на държавата да спазва правата и законните интереси на гражданите, респ. на юридическите лица, за разлика от деликтната отговорност по ЗЗД, произтичаща от общото задължение да не се вреди виновно и противоправно другиму. Отговорността по ЗОДОВ има обективен характер – възниква при наличие на изрично предвидените в специалния закон предпоставки и не е обусловена от наличието на вина (виновно поведение) от страна на конкретното длъжностно лице, причинило с поведението си вредата – чл. 4 от ЗОДОВ, докато деликтната отговорност по чл. 45 и сл. от ЗЗД е виновна отговорност – обусловена е от виновно поведение на причинителя на вредата, вкл. в хипотезата на обезпечителната отговорност по чл. 49 от ЗЗД, като вината се предполага до доказване на противното, съгл. чл. 45, ал. 2 от ЗЗД.

Обемът на отговорност на държавата по ЗОДОВ е определен с разпоредбата на чл. 4 от закона – държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Обезщетението за неимуществени вреди се определя по общото правило, установено в чл. 52 от ЗЗД, а именно – по справедливост.

Оправдаването на обвиняемия с влязъл в сила съдебен акт е достатъчно, за да се приеме, че обвинението е било незаконно, като доколкото същото е било повдигнато от ответника, несъмнено е, че неговото поведение е било противоправно.

Съдебната практика е установила кои обстоятелства следва да се установят и преценят от решаващия орган, за да може след това да се прецени какво обезщетение да се присъди. Така според Определение № 1 от 6.01.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1260/2021г., IV г.о., ГК, докладчик председателят З.А., например: тежестта на повдигнатото обвинение, дали ищецът е оправдан; цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му – семейство, приятели, професия, обществен отзвук и пр., отразяването на наказателното производство в една публикация в електронна медия с посочване името на ищеца, обостряне на съществуващо заболяване в ареста и причиненото

в резултат на незаконното обвинение заболяване "разстройство в адаптацията с тревожно депресивна симптоматика", обстоятелството,

Съдът не е строго ограничен от формалните доказателства за установяване наличието на вреди в рамките на обичайното за подобни случаи. Нормално е да се приеме, че по време на цялото наказателно производство лицето, незаконно обвинено в извършване на престъпление, изпитва неудобства, чувства се унижено, а също така е притеснено и несигурно; накърняват се моралните и нравствените ценности у личността, както и социалното му общуване. **Когато се твърди причиняване на болки и страдания, над обичайните за такъв случай, или конкретно увреждане на здравето, а също и други специфични увреждания, с оглед конкретни обстоятелства, личността на увредения, обичайната му среда или обществено положение, съдът може да ги обезщети само при успешно проведено пълно главно доказване от ищеца** - Решение № 3 от 29.01.2014 г. на ВКС по гр. д. № 2477/2013 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Мими Фурнаджиева и Решение на ВКС № 388 по гр. д. № 1030/2012 г., IV г. о., ВКС. В аналогичен, но по-общ смисъл е и Решение № 32 от 19.02.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2269/2014 г., IV г. о., ГК: ... Размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди според законовия критерий за справедливост се определя според вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания – това са фактите и обстоятелствата, които имат пряко значение за размера на предявения иск – продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето (заболяване), а ако увреждането е трайно – медицинската прогноза за неговото развитие. Не е в тежест на пострадалия да докаже отделните си негативни изживявания. Доказани ли са увреждащите действия и бездействия, искът е установен в своето основание и съдът е длъжен да определи неговия размер по своя преценка или като вземе заключението на вещо лице съгласно чл. 162 ГПК (чл. 130 ГПК отм.).

В конкретната хипотеза:

-1. периодът от привличане на ищеца като обвиняем (01.04.2017г.) до влизане в сила на оправдателната присъда (12.06.2021г.), е 4 години, 2 месеца и 11 дена.

Ако лицето е оправдано или образуваното **наказателно производство е прекратено**, държавата отговаря по чл. 2, т. 2 ЗОДВПГ. В тези случаи обезщетението за неимуществени вреди обхваща и вредите от незаконно задържане под стража. Ако са настъпили имуществени вреди, обезщетението за тях не се поглъща, а се присъжда самостоятелно с оглед особеностите на всеки конкретен случай – т. 13 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004г. на ВКС по тълк.гр.д. № 3/2004г., ОСГК, докладчик съдията Ж.Н..

Не се спори, че такова е било налице, съобразно посоченото в иска. Изрично оспорване няма, а прокуратурата, доколкото е била страна в наказателното производство, следва да е наясно с това обстоятелство (арг. от чл. 131, ал. 2, т. 4, във вр. с чл. 3 от ГПК и чл. 136, ал. 3, изр. 1 от ЗСВ).

-2. медийната изява е била изключително засилена (Определение № 463 от 12.06.2018

г. на ВКС по гр. д. № 4765/2017 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Геника Михайлова; също: Решение № 233 от 18.05.2012 г. на ВКС по гр.д. № 104/2012г., IV г.о., ГК, докладчик съдията Борис Илиев: Неоснователни са доводите на прокурора, че държавата не отговаря за последиците от **разгласяване на факта** на повдигане на обвинение по медиите, тъй като тази разгласа, дори да не е станала по инициатива на прокуратурата, е пряка последица от повдигнатото от нея обвинение. Причинната връзка между необоснованото наказателното преследване и вредите от широкото разгласяване в обществото на започването и протичането му, е несъмнена и тези вреди трябва да бъдат обезщетени; Р. № 673 от 15.11.2010г. на ВКС, IV г.о., по гр.д. № 1916/2009г.: ... има ли разгласяване чрез медиите ...; Р. № 281 от 04.10. 2011г. На ВКС, III г.о., по гр.д. № 1684/2010г.: ... до затруднения да си намери работа по специалността, до ограничаване на социалните контакти, до негативни изживявания за **опозореност** ... обвинението в тежко престъпление и неговото **публично разгласяване обичайно** води до стрес и промяна в начина на живот ... и Решение № 395 от 18.01.2012 г. на ВКС по гр. д. № 159/2011 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Олга Керелска). От една страна е имало разгласяване, а от друга, изчезването на папката и последвалото прекратяване на процедурата от страна на АПИ е представлявало сериозен скандал, като засегнатите материални интереси са били огромни, като това включва и европейско финансиране;

-3. Към момента на повдигане на обвинението ищецът е бил в пенсионна възраст (Решение № 12 от 30.04.2020г. на ВКС по гр.д. № 1513/2019г., III г.о., ГК), което означава, че случилото се е отразило по-скоро на допълнителните му професионални дейности, но не и на същинска кариера. Отделен е въпросът, че доброто му име е било очернено и то най-вероятно невъзвратно.

Ищецът е и с някаква публично известност.

-4. Производството се е отразило доста тежко психически на г-н Г.. Действително с Постановление от 21.09.2020г. е предложено да се наложи административно наказание, но до този момент измененията в характера на личността (затварянето в себе си, за което сочат всички свидетели) е налице, налице е вече и фактическата невъзможност за ищеца да се занимава с изяви, свързани с професията му, предвид загубата на доброто му име в специализираните среди (в областта на строителството).

-5. Обвинението не е за тежко наказуемо престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7, във вр. с чл. 319 от НК.

Съобразно изложеното, съдът намира, че сумата от **40 000 лева** би следвало да обезщети ищеца. За горницата искът е неоснователен.

Лихвата се дължи, считано от 12.06.2021г., а не, както претендира ищецът от 01.04.2017г. (т. 4, абз. 2 от ТР № 3 от 22.04.2004г. по тълк.д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС и Решение № 60189 от 04.11.2021г. по гр.д. № 262/2021г., г.к., III г.о. на ВКС). По тази причина и доводът за давност е без значение, тъй като няма изтекъл период, надхвърлящ 3

години.

по разноските:

При този изход на делото и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответникът дължи сумата от **610 лева**, сторени деловодни разноси, съобразно уважената част от иска.

Минималният размер към редакцията действаща към момента на сключване на договора на Наредба № 1 от 9.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (25.10.2022г. – л. 55), е 830 + 2 100 лева, а се дължи и ДДС.

Воден от гореизложеното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД, **Прокуратура на РБ**, гр. София, бул. "Витоша" № 2, да заплати на **С. Ц. Г.**, ЕГН *****, гр. София, бул. ***** тел. *****, чрез адв. И.В., сумата от **40 000 (четиридесет хиляди) лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат от наказателно преследване срещу ищцата, приключило с оправдателно Решение от 27.05.2021г. на СРС, НО, 93 състав, по АНД № 12882/2000г, последица от неоснователно повдигнато му от ответника обвинение по обвинение по чл. 319 от НК, ведно със законната лихва, считано от 12.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** претенцията за горницата относно главницата до пълния предявен размер от **80 000 (осемдесет хиляди) лева**, като **НЕОСНОВАТЕЛНА**

ОСЪЖДА на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, **Прокуратура на РБ**, гр. София, бул. "Витоша" № 2, да заплати на **С. Ц. Г.**, ЕГН *****, гр. София, бул. ***** тел. *****, чрез адв. И.В., сумата от **610 (шестстотин и десет) лева**, държавна такса и възнаграждение за вещо лице.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____